

MÉG MINDIG AZ UNDORRÓL

Aggódás Eörsi István közérzetéért

De mi is a baja Eörsinek az általa is akart rendszerrel? Idézzük, a nem okvetlenül szükséges szavak kihagyásával: „a magyar parlament ismét felmentette a magyar lakosságot a történelmi önvizsgálat alól”. A Zétényi-törvény elfogadásakor többen érveltek úgy: mit akarnak ezzel a törvénnyel elérni, amikor Magyarországon tízmillió, ha nem is kollaboráns, de együttműködő volt, hiszen mindenki megkötötte a maga kisebb-nagyobb kompromisszumát. Eörsi egyenesen azt írja, hogy „1956. november 4-e és 1989 között Magyarországon közvetlenül vagy közvetve politizáló lakossága két csoportra volt osztható: aktív árulókra és támogatókra. A kivételek túl kevesen voltak ahhoz, hogy önálló csoportot alkossanak”.

A hosszú idézetre szükség volt, mert így válik egyértelművé Eörsi álláspontja: Magyarországon csak árulók voltak november 4-e után, mert aki támogatja az aktív árulókat, az – ha másodvonalban is – de maga is az.

Így jutunk el Rákosi – remélem emlékeznek még rá – utolsó csatlósától Eörsi István, Mécs Imre, Pető Iván tízmillió árulójáig. Vagyis ennek a szerencsétlen magyar népnek a minősítése változatlan, csak éppen a minősítők mások.

A Fő utcában eltöltött 15 hónap – magánzárkában – után mint „kis idős” (ötéves ítélettel) a Gyűjtőbe szállítottak. A társas zárka után okvetlenül felüdülés, hiszen borzasztó szűk helyen különféle, megviselt idegzetű emberekhez kellett alkalmazkodni. Arra számítottam, hogy valamilyen munkát végezhetek. A kávéműhelybe kerültem. Egy hatalmas teremben vagy tíz-tizenöt marógép működött. A készülő rádiók dobozának alkatrészeit kellett folyamatosan egész nap a gépbe bebetenni. Fűlsiketítő volt a zaj, közben a betonpadozat remegett. Ez egyszerűen elviselhetetlen volt nekem.

Óriási sebességgel kezdtem kiépíteni a börtönkapcsolataimat. Így sikerült elérnem, hogy két hónap múlva a fordítóirodába kerültem. Itt csend volt, az első emeleti helyiségben természetes fény, még a nap is besütött.

Elnézést a kitérőért. Ez azonban szorosan kapcsolódik a témánkhoz. Mi volt a feladatunk? A belügy részére fordítottunk. Nagyon érdekelte őket a grafológia. A svájci, és angol iskolák szakkönyveire voltak kíváncsiak, ha jól emlékszem. Nekem Churchill emlékiratainak második kötete jutott. Ez a munka megakadályozta, hogy szellemileg eltompuljon az ember, még bizonyos fejlődési lehetőséget is nyújtott. A háva-üzemhez képest kivételes helyzet.

A Népszabadság november 16-i számában Eörsi István elárulja, hogy már nem tud vigyorgni, általános undor fogta el attól a rendszertől, amelyért küzdött, amelyet ő is akart. Persze ez a „nem tud vigyorgni” szándékosan túlságosan nyers fogalmazás. Inkább arról lehet szó, hogy „nincs humoránál”.

Ezek után kérdezem Eörsi Istvántól: tevékenységünket hogyan minősíti? Hiszen a grafológiát nyilván a rendszer ellenségei ellen használták fel. Churchill emlékirataiból pedig, ha egyáltalán elolvasták, akkor a maguk hasznára bizonyára leszűrtek valamit. Bennünket, és magát is az aktív árulók támogatóinak tartja? Nem kellett-e mindent megtennünk, hogy elkerüljük a szellemi leépülést, hogy megtartsuk magunkat olyan állapotban, hogy használhatók legyünk, ha eljön számunkra a „kis szabadulás”, de méginkább a „nagy szabadulás”?

Úgy gondolom, egyetlen nép sem engedheti meg magának az öngyilkos politikát, hogy évtizedeken át szabotálja saját életét. Hiszen, ha jobb anyagi körülmények közé jut, akkor egy idő után az idegen megszálló hatalommal is jobban felveheti a küzdelmet. Mit akarnak tulajdonképpen Eörsi és elvtársai? Elmarasztalni az egész magyar népet, hogy ezzel megmentsenek néhány száz súlyos bűnöst? Könnyeket hullatunk a nyolcvan-egynéhány éves gyilkosokért, hazaárulókért, de könnyű szívvel bűnöst csinálunk tízmillió magyarból!

Meg kell kérdezni Eörsi Istvántól: ismeri-e, olvasta-e egyáltalán a Zétényi-féle törvényt? (A rövidség kedvéért maradjunk ennél az elnevezésnél). Ismét őt idézem: „A józan okfejtésnek nincsenek a parlamentben esélyei. Ott most szívesebben hallják a hóhércurjongatást. Ha felakasztunk harmincöt évvel ezelőtti uszító szónoklataiért egy nyolcvanhárom éves nyugdíjast, akkor a magyar nép, ugyebár erkölcsileg kielégül.” „Nemcsak a szónok felelős a tébolyult tömegért, hanem a tömeg is a tébolyult szónokért.”

Ha kiragadnám ezt a szöveget a környezetéből, és megmutatnám egy átlagos politikai érdeklődésű hazánkfiaának, akkor biztosan azt mondaná, hogy ez Torgyán József vidéken elmondott szövege. (Ez nem azt jelenti, hogy ez az én véleményem is.) A sajtó, szinte kivétel nélkül, ma így állítja be.

Kedves Pistám! Remélem, még megengedhetem magamnak ezt a megszólítást. Hogyan juthattál el az ennyire olcsó,

demagóg hangvételig? Ha vetted volna a fáradságot és végigolvastad volna a törvényt, tudhatnád, hogy még a többszörös tömeggyilkos esetében sincs lehetőség rá, hogy valakit felakasszanak a bírósági eljárás végén. Csak arról van szó, hogy megnevezzék bűncselekményét és az érte járó büntetést. A végrehajtás azonban kegyelem alá esik. Hogyan lehet mindezt hóhércurjongatásnak és akasztásnak nevezni?!

A magyar nép alantas erkölcsétől azt a meg nem nevezett 83 éves embert mented, aki nem lehet más, mint Marosán György. Hát ide jutott az egykori zárkatársam? Engem most fog el valami mérhetetlen undorféle. Hadd kérdezzem meg, hogy az undor miért nem akkor fogott el, amikor atyai mesterred, Lukács György 1967-ben belépett abba a pártba, amely régi elvtársait megölte, illetve börtönbe csukta?

Ide kívánczik az is, hogy kevés kivétellel, a lapokban és a Napkeltében, illetve Naptévében – Zétényit leszámítva – csak olyan személyeket szólaltattak meg, akik Eörsihez hasonló felkészültségűek ebből az „akasztós” törvényből. Nagy Attilát, Mécs Imrét, tehát volt „börtöntöltelékeket”. Legutóbb Faludy György is csatlakozott ehhez a kórushoz, nyilván recski éveivel érdemelte ki a megszólalás jogát. Fogalma sem lehetett a törvényről, mert egyfolytában csak a bosszúról beszélt. Ez nyilván megfelelt a riportereknek, mert még véletlenül sem kérdezte meg: tessék mondani, kezit csókolom, mi ebben a bosszú? Ha legalább az értelmező szótárt megnézte volna, akkor ezt olvashatta volna: „Önhatalmú (kegyetlen) megtorlás.” Ebben a törvényben hol van az önhatalomság, amikor az igazságügyi apparátus jár el, és hol van a kegyetlen megtorlás, amikor a legsúlyosabb bűnöket elkövetett bűnösöknek a haja szála sem görbül meg? Ugyanis a kegyelem is életbe lép.

Volt elítélteket vonultatnak fel a legsúlyosabb bűnöket elkövetők védelmében, azt a látszatot kelte, hogy az egykori áldozatok is elítélik ezt a felelősségre vonást. Ha így szemlélgetve választják ki a riportalanyokat, a tárgyilagosság legnagyobb dicsőségére, akkor perze ez a kép tárul a tájékozatlan néző, illetve olvasó elé.

Ha a legsúlyosabb bűncselekmények is megtorlatlanul maradnak, már amennyire itt megtorlásról lehet beszélni, akkor mi tartana vissza újabb törvényszerűségektől? A jogállamiságnak meg kell védenie a jogsértések áldozatait és elégtételt kell nyújtani nekik. Ez egyik nyilatkozónak vagy nyilatkozatónak sem ötlük az eszébe?

A nyilatkozók – tisztelet a kivételnek – valami megnevezhetlentől félnék, ami lehet, hogy a tudatalattijukba szorult. Nem is a szóban forgó bűnösöket védik, hanem attól tartanak, hogy ha egyáltalán számonkérés lesz, ha egyáltalán az „üldözés” megindul, akkor nincs megállás és eléri mindazokat, akiket ebben a szörnyű világban üldöztek már, vagy üldözni lehet.

Ez óriási tévhit. Ha vannak a társadalomban feszültségek, márpedig a mi társadalmunkban igazán vannak, akkor nem az eltussolás és a mellébeszélés a helyes megoldás. Tisztázni kell a feszültségeket és le kell vezetni idejében és szabályozható módon.

Ehhez kellene segítséget nyújtaniuk az egykori meghurcoltaknak, olyanoknak, mint Eörsi István. Ezt üzeni egykori rabtársad és mindjárt javulni fog a közérzeted! Humorod is visszatér, és én újból élvezhetem gunyoros iróniádat, még ha nem is érték velük mindig egyet.

Dr. Zimányi Tibor
országyűlési képviselő (MDF)

**BENNÜNK
HOLNAP IS
BIZTOS LEHET!**

**Állami
Biztosító Rt.**